

Патријарх Порфирије уручио орден Светог Саве академику Мирјани Живојиновић

На свечаном пријему одржаном 29. фебруара 2024. године у Патријаршијском двору у Београду, Његова Светост Патријарх српски г. Порфирије је уручио орден Светог Саве трећег степена академику Мирјани Живојиновић из Београда.

У одлуци Светог Архијерејског Синода, коју је прочитао високопреподобни архимандрит Нектарије (Ђурић), главни секретар Светог Синода, наводи се да се високо одликовање Српске Православне Цркве академику Мирјани Живојиновић додељује у знак признања за целоживотно постојано опредељење за живот у вери Светог Саве нарочито показан неуморним ширењем светосавске мисли и културе својим научно-истраживачким радом у Отаџбини и расејању.

Уручујући високо одликовање Српске Православне Цркве, патријарх Порффрије је истакао: – За мене је велики благослов да у име Светог Синода могу да Вам

уручим орден Светог Саве за Вашу љубав према својој и нашој Цркви и за посвећеност у раду о Светој Гори и нарочито о манастиру Хиландару. Света Гора је монашка држава, простор у којем живе само монаси. У духу модерног времена тешко је разумљиво и готово неприхватљиво да постоји неки простор и неко место у које не улазе жене, као што са друге стране имамо женске манастире у којима постоје простори у које не улазе мушкарци. У духу данашњег времена то је често апсолутно неприхватљиво и неразумљиво. Када се размишља о Светој Гори и када се говори о монасима често се – због неспособности да се разуме о чему се ради, а као што рекох и неретко због тога што се не жели да то буде прихватљиво – бришу вредности и речи Јеванђеља, тј. оно што јесте воља и промисао Божји о човеку доживљава се као страно. Када говоримо о монаштву и Светој Гори ми говоримо о тежњи и чежњи човека да буде аутентичан човек како би се дошло до онога о чему говори апостол Павле, а то је да у Цркви Христовој, која је пројава Царства небеског, Царства Божјег, нема мушког и женског.

– Света Гора, као простор у којем живе монаси, јесте израз потребе људске природе, независно од тога што је неко мушко или женско, у којој тријумфује икона Божја, у којој се превазилазе супротности и различитости. Отуда – без обзира што је Света Гора простор у коме живе мушкарци, тј. монаси – она за свог покровитеља има Пресвету Богородицу и не само да има Пресвету Богородицу као свога покровитеља, него је и настала по предању светогорском као израз воље Пресвете Богородице. Монаси који живе тамо обраћају се, наравно, свим светима да буду њихови посредници пред Престолом Божјим, али ипак највише, и пре свега, и изнад свега обраћају се Пресветој Богородици као својој Заштитиници да Она буде Та која затупа молитве монаха који живе на Светој Гори пред Престолом Сина свога, али и да својим Покровом штити читав свет. И ево, ви, управо као жена, имате тај благослов, а за нас је то радост, да сте се у Вашем раду бавили Светом Гором и манастиром Хиландаром, да спадате у веома малу групу људи која је урадила веома много, не само по квантитету него и по квалитету, на плану изучавања свих видова живота Свете Горе. Плодови Вашег рада су трајна вредност не само за нас који живимо у ово време него и за поколења после нас. Због тога, као и због Ваше љубави, сматрали смо да Вам као најмање уздарје Свети Синод и наша Црква додели орден Светог Саве у знак захвалности. Нека Вас Господ чува и подари Вам благослове и снаге да и даље истом енергијом и истом посвећеношћу наставите да се бавите послом који већ сад оставља такве плодове и резултате да су они непревазиђени и трајно вредни – закључио је патријарх Порфирије.

Изражавајући захвалност на високом одликовању, академик Мирјана Живојиновић је истакла: – Ваша Светости и Ваша Преосвештенства, упућујем своју неизмерну захвалност вама и свима онима који су сматрали да мој рад заслужује ово највеће признање – орден Светог Саве. Као што је добро познато Свети Сава је са оцем монахом, Светим Симеоном, оснивач наше највеће светиње – манастира Хиландара. Мој рад, који се односи на многе видове манастирског живота у прошлости, а на првом месту бриге и настојања игумана и истакнутих братственика за његов, у сваком погледу, развитак и напредак, заснива се на званичним документима. Они су о свему томе најпоузданији извор. Ја сам настојала да, према својим могућностима, нађем и разумем оно о чему ти документи говоре. Верујем, а то је са моје стране веома нескромно, да ми је и сам Свети Сава у томе помогао и да је мој рад овим орденим добио и његово признање. Хвала Вам.

Свечаности у великом салону Патријаршијског двора, уз представнике највиших научних и културних установа и чланове породице академика Мирјане Живојиновић, присуствовали су и Преосвећени Епископ бачки г. Иринеј, члан Светог Синода Српске Православне Цркве, и протојереј Ђорђе Стојисављевић, шеф Кабинета Патријарха српског.

Академик Мирјана Живојиновић је рођена 1938. године у Сарајеву. Гимназију је похађала у Дубровнику, а студије историје на Филозофском факултету у Београду, где је дипломирала 1960. године. Као стипендиста грчке Владе била је на студијском боравку у Атини 1966/67. године. Магистрирала је под менторством проф. Георгија Острогорског 1966. године одбравивши тему Судство у грчким областима Српског царства. Докторирала је 1970. године одбраном рада Светогорске келије и пиргови у Средњем веку.

У Византолошком институту Српске академије наука и уметности изабрана је за асистента 1961. године, за научног сарадника 1970. године, за вишег научног сарадника 1978. године и за научног саветника 1991. године. За дописног члана Српске академије наука и уметности изабрана је 2006. године, а за редовног члана 2012. године. У научном раду првенствено се интересује за историју манастира Хиландара и Свете Горе. У циљу проучавања изворе грађе боравила је у рукописним библиотекама у Атини, Москви и Петрограду, као и у Византолошком центру у Паризу. Године 1984. постаје члан Хиландарског одбора Српске академије наука и уметности. Као стипендиста угледног Византолошког центра Dumbarton Oaks 1985/86. борави у

Вашингтону. Исте године проф. Пол Лемерл јој је поверио рад у париској екипи истраживача архива светогорских манастира. С тим у вези више пута је боравила у Паризу од 1987. до 2004. године што је резултирало и успешном сарадњом са проф. Дионисијом Папахрисанту, изузетним познаваоцем палеографије средњовековних докумената архива светогорских манастира.

За издање првог тома грчких аката манастира Хиландара, као и двадесетог тома престижне серије Archives de l`Athos, у сарадњи са Василики Кравари и Кристофом Жироом, 1999. године је добила награду Schlumberger коју додељује Француска академија наука и уметности. У наредном периоду била је руководилац заједничког пројекта манастира Хиландара и Српске академије наука и уметности на издавању српских средњовековних аката манастира Хиландара.

Од 2010. године председник је Хиландарског одбора Српске академије наука и уметности и уредник часописа Хиландарски зборник. Члан је Филолошко-историјског друштва Parnasos из Атине. Од 2004. до 2016. године била је председник Друштва пријатеља Свете Горе и уредник њихове публикације Казивања о Светој Гори. Учествовала је у бројним међународним византолошким конгресима и симпозионима посвећеним свим видовима живота на Светој Гори. Члан је Историјског одељења и научног већа Балканолошког и Византолошког института. Њене бројне студије и монографије сврставају је данас међу корифеје стручњака за светогорску историју византијског периода.

